

Guía Docente

Guía Docente				
Datos Identificativos			2021/22	
Asignatura (*)	Planificación e xestión de plans de turismo. O papel das organizacións públicas e privadas	Código	615524006	
Titulación	Mestrado Universitario en Planificación e Xestión de Destinos e Produtos Turísticos(plan 2016)			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánInglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Dereito PúblicoEconomía			
Coordinación	Pena Lopez, Jose Atilano	Correo electrónico	atilano.pena@udc.es	
Profesorado	Pena Lopez, Jose Atilano Ron Romero, José	Correo electrónico	atilano.pena@udc.es j.ron@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Dada a amplitude do obxecto de estudo e a especificidade dos aspectos xurídicos, esta materia está subdividida en dúas materias: a política económica do sector turístico eo desenvolvemento de plans turísticos e aspectos xurídicos relacionados coa planificación dos destinos turísticos. Mentres o primeiro se centra no estudo das accións públicas no sector en sentido xeral, o segundo fará sobre os aspectos legais relacionados co turismo. A Política Económica do Sector do Turismo propón un achegamento ao alumno ás políticas sectoriais aplicadas ao sector do turismo desde a perspectiva da Economía Aplicada, para que comprenda os diferentes plans de acción e ten unha visión global da interacción pública e privada. sobre o sector. En primeiro lugar, realízase unha revisión do papel potencial das administracións públicas na promoción deste tipo de actividades e na súa evolución temporal. Posteriormente, propónse un estudo crítico das políticas de facto desenvolvidas polos distintos niveis de goberno e as súas alternativas. Finalmente, introdúcense diversas ferramentas de análise económica territorial para planificar accións públicas e privadas e a propia metodoloxía para a elaboración de plans. No bloque vinculado á dimensión legal será unha revisión das normativas que afectan a actividade turística para que o alumno teña unha visión xeral do marco legal e os seus efectos sobre o turismo.			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non hai modificacións nos contidos 2. Metodoloxías Manteñense todas as metodoloxías docentes Non se modifica ningunha metodoloxía docente 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado A actividade de atención personalizada realizarase a través de correo electrónico, moodle e Teams nos horarios de tutorías dos profesores da materia e atendendo ás solicitudes individuais dos/as alumnos/as 4. Modificacións na avaliación Non se aplican modificacións a avaliación inicialmente establecida, manténdose os mesmos criterios 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non hai modificacións			

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1 - Que os estudantes coñezan os principios da planificación e a xestión sustentable
A2	CE3 - Aplicar sistemas de calidade e xestión social, ambiental e económica
A3	CE4 - Que os alumnos aprendan as técnicas de dirección de organizacións públicas e de empresas do sector turístico
A4	CE5 - Que os alumnos teñan coñecementos sobre a normativa que regula as actividades turísticas
A5	CE6 - Saber manexar o capital social, entendendo o destino turístico como sistema e relacionar axentes implicados no desenvolvemento do produto turístico

A11	CE2 - Diagnosticar necesidades e oportunidades e identificar as potencialidades e ameazas do turismo para o desenvolvemento integral das sociedades receptoras
B3	CB8 - Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B4	CB9 - Que los estudiantes sepan comunicar sus conclusiones y los conocimientos y razones últimas que las sustentan a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
B5	CB10 - Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirigido ou autónomo.
B6	CG1 - Expresarse correctamente, tanto de forma verbal como escrita, nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma
B9	CG4 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras
B11	CG6 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida
C1	CT1 - Resolver problemas de forma efectiva
C5	CT5 - Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
C6	CT6 - Capacidade para interpretar, seleccionar e valorar conceptos adquiridos noutras disciplinas do ámbito turístico
C7	CT7 - Capacidade para a aprendizaxe de novos métodos e teorías, que doten dunha gran versatilidade para adaptarse a novas situacións
C8	CT8 - Comunicar por escrito e oralmente os coñecementos procedentes da linguaxe científica

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Dotar aos alumnos dos conceptos e información precisos para que poidan entender, contextualizar e propoñer políticas de desenvolvemento da actividade turística.	AP1	BM4	CM1
	AP2	BM5	CM5
	AP3	BM6	CM6
	AP4	BM11	CM7
	AM2		
Comprender o papel desempeñado polos diversos policymakers na promoción da actividade turística	AP1	BM3	CM5
	AP2	BM4	CM6
	AP3	BM5	CM7
	AP4	BM6	CM8
		BM9	
Entender e traballar as fontes estadísticas e bibliográficas vencelladas á actividade turística.		BM11	
	AP1	BM4	CM7
	AP2	BM5	CM8
	AP3	BM6	
	AP4		
Manexar os instrumentos e metodoloxía propias da análise económico como vía para interpretar a realidade turística e actuar sobre a mesma.	AP1	BM4	CM5
	AP2	BM5	CM7
	AP3	BM6	CM8
	AP4		
	AP5		

Contidos	
Temas	Subtemas
Bloque I Política Económica do Sector Turístico	1. Introducción ás políticas públicas 2. A política económica e o turismo
Tema I.-Turismo e políticas públicas	

Tema II: Axentes, instrumentos e actuacións sobre o sector Turístico.	3. Obxectivos da política turística: Desenvolvemento e benestar 4. Instrumentos de política turística: Economía do turismo 5. Evolución da política turística en España 6. A política turística das comunidades autónomas. 7. Turismo e transporte, infraestrutura e política ambiental.
Tema III: Economía, territorio y actividades turísticas.	8. La política turística no eido local. 9. Planificación económica e turismo
Bloque II. Aspectos xurídicos do Turismo	1.- Evolución das normativas sobre xestión turística 2.- Diferentes regras de contido turístico en Galicia. Referencia especial ás demandas legais de accesibilidade turística
Tema I: O Dereito administrativo turístico	
Tema II: Problemas prácticos de carácter xurídico no sector turístico	3.- A creación dunha empresa turística. Obrigacións xurídicas 4.- O procedemento administrativo aplicado ás relacións turísticas 5.- Un caso especial: a protección de datos nas relacións turísticas 6.- Aplicación da nova norma de contratación pública para o sector turístico 7.- Referencia especial aos requisitos da RSE nas novas regras de contratos no sector público
Tema III: Solución extraxudicial de conflitos. A mediación e a arbitraje. A protección aos consumidores	8.- Os principios de mediación aplicados ao sector turístico 9.- Efectos da mediación 10.- Dereitos do consumidor dos produtos e servizos turísticos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A1 A11 A2 A3 A4 A5 B11 C1 C5 C7 C6 C8	2	3	5
Sesión maxistral	A1 A11 A3 A4 A5 B3 B9 C1 C7 C6	17	34	51
Análise de fontes documentais	A1 A11 A2 A4 A5 B5 B4 B6 B9 B11 C5 C7 C6 C8	7	21	28
Estudo de casos	A1 A11 A2 A3 A4 A5 B3 B5 B4 B6 B9 B11 C1 C5 C7 C6 C8	8	24	32
Obradoiro	A1 A11 A2 A3 A4 A5 B3 B5 B4 B6 B9 B11 C1 C5 C7 C6 C8	8	24	32
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Ao comezo de cada tema tanto na vía presencial como na vía online, identificaranse os principais obxectivos a alcanzar, a secuencia lóxica que se seguirá na presentación de contidos, os coñecementos previos recomendados para facilitar o proceso de aprendizaxe e a bibliografía específica.
Sesión maxistral	No caso dos alumnos presenciais explicaranse os coñecementos básicos da materia, empregando tanto fontes audiovisuais como documentais como soporte. Nestas sesións será necesaria a participación activa dos alumnos para facilitar o proceso de ensino-aprendizaxe. No caso dos alumnos online disporan tanto das presentacións como dos arquivos de vídeo e audio para o seguimento das clases. Neste caso a interacción será tanto por vía mail, telefónica e periódicamente mediante Teams.

Análise de fontes documentais	A partir do programa da materia proporcionarase material audiovisual ou bibliográfico que sirva de referencia para desenvolver algunhas cuestións básicas que o alumno debe resolver para entregar ao profesor
Estudo de casos	Un dos obxectivos da materia é a elaboración dunha análise crítica dunha proposta de política económica, concretamente dos plans a longo prazo propostos para España (2020), empregando a metodoloxía e os conceptos explicados na materia. No que respecta ao estudo de cuestións xurídicas, irá acompañado da análise de casos prácticos relacionados coa interpretación de normas que nalgúns casos terán que ser a través de comentarios sobre xurisprudencia así como a redacción de documentos relacionados co procedemento administrativo aplicado ao ámbito turístico. Todas estas actividades terán un seguimento directo presencial o por contacto polas diversas vías sinaladas con alumnos da opción online
Obradoiro	Nas clases prácticas, baixo a supervisión do profesor e empregando as metodoloxías antes mencionadas (lecturas, análises de fontes documentais, discusións ...) o alumno deberá realizar unha serie de exercicios prácticos. Todas estas actividades terán un seguimento directo en tutorización presencial e no caso dos alumnos online mediante o seguimento nos contactos telefónicos, por mail e periódicamente por skype.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Análise de fontes documentais Obradoiro Actividades iniciais Estudo de casos	Tanto a parte teórica da materia como a práctica e, especialmente, o estudo de casos dentro deste último, complementaranse cunha atención personalizada das consultas dos estudantes, proporcionando orientación e apoio no proceso de aprendizaxe, así como motivando a expansión de coñecemento seguindo intereses. Esta actividade levarase a cabo de xeito presencial (nas horas de titoría do profesor) e nas clases do taller ou en persoa (mediante a aplicación Teams, o correo electrónico, teléfono ou skype).

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Análise de fontes documentais	A1 A11 A2 A4 A5 B5 B4 B6 B9 B11 C5 C7 C6 C8	Ao longo do curso proponse diversos temas de traballo que desenvolverán os alumnos. Nelas valorarase o uso dos conceptos desenvolvidos nas clases teóricas, a capacidade de análise e a maduración do coñecemento	25
Obradoiro	A1 A11 A2 A3 A4 A5 B3 B5 B4 B6 B9 B11 C1 C5 C7 C6 C8	Nas clases prácticas, baixo a supervisión do profesor e utilizando as metodoloxías mencionadas (lecturas, análise de fontes documentais, discusións ...) o alumno debe realizar unha serie de exercicios prácticos que serán valorados	50
Estudo de casos	A1 A11 A2 A3 A4 A5 B3 B5 B4 B6 B9 B11 C1 C5 C7 C6 C8	Un dos obxectivos da materia é adquirir coñecementos básicos sobre Economía do sector turístico, en particular o coñecemento da realidade económica española e galega e o seu estudo crítico tanto no aspecto xurídico como no económico. Neste sentido, propóranse exercicios para analizar datos recentes sobre estas realidades.	25

Observacións avaliación

Dado que a asignatura ten dous partes, a calificación final será a media de ambas, sempre e cando se superasen ambas partes. No caso de aprobar só unha das dúas partes conservarase a nota da mesma para a segunda oportunidade.

A materia ten carácter teórico e práctico. Sistema de avaliación A avaliación realizarase mediante un conxunto de exercicios de comentarios, análises de datos e estudos de casos realizados individualmente por estudantes nos que se poña en práctica o coñecemento da materia. Neste sentido, pode considerarse unha avaliación continua, xa que as tarefas realizadas serán controladas periódicamente para comentar o progreso e as dificultades. No caso de estudantes presenciais, este seguimento realizarase directamente nos talleres onde o contacto será continuo. No caso de estudantes a distancia, o traballo é de carácter individual, pero o seguimento realizarase a través dun contacto semanal, tanto por teléfono como por Teams, onde se poden plantexar avances e intereses e dúbidas. Neste sentido, a interacción co alumno terase en conta nos distintos apartados tanto na opción de aula como na opción a distancia.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Bull, A. (1994). Economía del Sector Turístico. Madrid: Alianza - Castejón Montijano, R. (2013). Introducción a la Economía del Turismo. Madrid: Prentice Hall - Pulido Fernández, J. I. (2012). Política Económica del sector turístico. Madrid: Pirámide - Rivas García, J. (2008). Planificación turística autonómica: dimensiones y perspectivas. Oviedo: Universidad de Oviedo - Stabler, M. et al. (2010). The economics of Tourism. London: Routledge - Velasco González, M (2005). La política turística. Gobierno y administración turística en España.. Valencia: Tirant - Fernández Rodríguez, C. (2016). Derecho administrativo del turismo. Madrid: Marcial Pons - Fernández Ramos, S. (director) (2013). Manual de derecho administrativo del turismo. Madrid: Tecnos - García Saura, P. (2007). Desarrollo Sostenible y turismo. Madrid: Aranzadi - Mezzasoma, L. y Reyes López, M. (2018). Turismo y sostenibilidad. Madrid: Thomson-Reuters-Aranzadi
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías